

Afinitat

Bonanno, Alfredo

1985

Les anarquistes tenen una relació ambivalent amb la qüestió de l'organització.

D'una banda, estan les que accepten una estructura permanent amb un programa ben definit i mitjans a la seua disposició (encara que siguin pocs), dividida en comissions, mentres que d'altra banda hi ha les qui rebutgen qualsevol relació estable, fins i tot a curt termini.

Les federacions anarquistes clàssiques i els individualistes són els dos extrems d'una fugida de la realitat de l'enfrontament. El company que pertany a una estructura organitzada espera que el creixement numèric done lloc a una transformació revolucionària, per la qual cosa manté la il·lusió barata que l'estructura és capaç de controlar qualsevol involució autoritària o qualsevol concessió a la lògica del partit. El company individualista es preocupa pel seu propi ego i tem qualsevol forma de contaminació, qualsevol concessió als altres o qualsevol col·laboració activa, creient que aixes coses són cedir i comprometre's.

Això resulta ser la conseqüència natural, fins i tot per les companyes que consideren críticament el problema de l'organització específica i la federació de grups.

L'organització naix així abans que es produïsquen les lluites i acaba adaptant-se a la perspectiva d'un cert tipus de lluita que, almenys se suposa, és fer créixer a la pròpia organització. D'esta manera, l'estructura té una relació vicària amb les decisions repressives del poder, que per diverses raons dominen l'escena de la lluita de classes. La resistència i l'autoorganització dels explotats es consideren elements moleculars que cal captar ací i allà, però que només cobren sentit en entrar i formar part de l'estructura específica o en deixar-se reagrupar en organismes de masses sota el lideratge (més o menys directe) d'aquesta última.

D'aquesta manera, sempre s'està esperant. És com si totes estiguérem en llibertat provisional. Escrutem les actituds del poder i ens mantenim preparades per a reaccionar (sempre dins dels límits del possible) contra la repressió que ens colpeja, sense prendre quasi mai la iniciativa, plantejant les nostres intervencions en primera persona, invertint la lògica del perdedor. Qualsevol que es reconega en les organitzacions estructurades espera veure augmentar el seu nombre de membres. Qualsevol que treballa dins d'estructures massives (per exemple, en l'òptica anarcosindicalista) espera que les xicotetes reivindicacions de hui es convertisquen en grans resultats revolucionaris en el futur. Les que neguen tot això, però també passen el temps esperant, qui sap què, solen estar atrapades en el ressentiment contra tot i contra totes, segures de les seues pròpies idees sense adonar-se que no són més que l'altra cara de la postura organitzativa i programàtica.

Creiem que és possible fer una altra cosa.

Partim de la consideració que és necessari establir contacte amb altres companyes per a passar a l'acció. No estem en condicions d'actuar a soles mentres la nostra lluita es reduïska a una protesta platònica, per molt sagnant i terrible que siga, però encara així platònica. Si volem actuar sobre la realitat de manera incisiva, hem de ser moltes.

Com podem trobar a les nostres companyes? Hem descartat per endavant qualsevol qüestió de programes i plataformes, descartant-los d'una vegada per sempre. Llavors, què queda?

L'afinitat.

Entre les anarquistes existixen afinitats i divergències. No em referisc ací a l'afinitat personal, és a dir, als aspectes sentimentals que sovint unixen les companyes (en primer lloc, l'amor, l'amistat, la simpatia, etc.), sinó a un aprofundiment del coneixement recíproc. Com més creix este aprofundiment, major pot arribar a ser l'afinitat. En cas contrari, les divergències poden arribar a ser tan grans que facen impossible qualsevol acció. Per tant, la solució radica en un creixement del coneixement recíproc, desenrotllat a través d'un examen projectual dels diversos problemes que ens planteja la lluita de classes.

Hi ha tota una sèrie de problemes que volem afrontar i, en general, es va amb compte de no examinar-los íntegrament. Sovint ens limitem a les qüestions més pròximes, perquè són les que més ens afecten (repressió, presó, etc.).

Però és precisament la nostra capacitat per a examinar el problema que volem afrontar el que ens porta a la millor manera de crear les condicions per a l'afinitat. Òbviament, això mai pot ser absolut ni total (excepte en casos molt rars), però pot ser suficient per a crear relacions disposades a actuar.

Si limitem la nostra intervenció als aspectes més obvis i superficials del que considerem els problemes essencials, mai podrem descobrir l'afinitat que desitgem. Estarem constantment vagant a la mercè de contradiccions sobtades i insospitades que podrien trastocar qualsevol projecte d'intervenció en la realitat. Insistisc a assenyalar que l'afinitat no ha de confondre's amb el sentiment. Podem reconèixer l'afinitat amb companyes que no ens agraden especialment i, d'altra banda, agradar-nos companyes amb les quals no tenim cap afinitat.

Entre altres coses, és important no deixar-se obstaculitzar en l'acció per problemes falsos, com una suposada diferenciació entre sentiments i motivacions polítiques. Del que s'ha dit anteriorment podria deduir-se que els sentiments han de mantindre's separats de l'anàlisi política, de manera que podríem, per exemple, estimar a algú i no compartir en absolut les seues idees, i viceversa. Això és més o menys possible, per molt punyent que puga resultar. L'aspecte personal (o el dels sentiments, si es vol) ha d'incloure's en el concepte anterior d'entrar en l'àmbit dels problemes, ja que sucumbir instintivament als nostres impulsos sovint significa una falta de reflexió i anàlisi, o no ser capaç d'admetre que simplement estem posseïts per Déu.

Del que hem dit fins ara comença a sorgir, encara que siga de manera nebulosa, una primera aproximació a la nostra manera de considerar el grup anarquista: un nombre de companyes vinculades per una afinitat comuna.

Com més s'aprofundisca en el projecte que aquestes companyes construeixen juntes, major serà la seua afinitat. D'això es dedueix que l'organització real, la capacitat efectiva (i no fictícia) d'actuar juntes, és a dir, de trobar-se, fer anàlisis i passar a l'acció, està en relació amb l'afinitat aconseguida i no té res a veure amb monogrames, programes, plataformes, banderes o partits més o menys camuflats.

El grup d'afinitat és, per tant, una organització específica que s'unix entorn d'afinitats comunes. Estes no poden ser idèntiques per a totes, però les diferents companyes tindran infinites estructures d'afinitat, tant més variades com més gran siga l'esforç de busca analítica aconseguït.

D'això es dedueix que totes aquestes companyes tendiran també al creixement quantitatiu, que no obstant això és limitat i no constitueix l'objectiu principal de l'activitat. El desenvolupament numèric és indispensable per a l'acció i és també una prova de l'amplitud de les anàlisis que s'estan desenrotllant i de la seua capacitat per a descobrir gradualment l'afinitat amb un major nombre de companyes.

D'això es dedueix que l'organisme així nascut acabarà dotant-se de mitjans d'intervenció comunes. En primer lloc, un instrument de debat necessari per a l'anàlisi, capaç, en la mesura que siga possible, d'aportar indicacions sobre una àmplia gamma de problemes i, al mateix temps, de constituir un punt de referència per a la verificació —a nivell personal o col·lectiu— de les afinitats o divergències que sorgisquen.

Finalment, cal dir que, encara que l'element que manté unit a un grup d'aquest tipus és sens dubte l'afinitat, el seu aspecte propulsor és l'acció. Limitar-se al primer element i deixar el segon en segon pla donaria lloc a relacions que es marcarien en un perfeccionisme bizantí.

Notes d'aquesta edició

- Traducció i edició per La Conquesta del Panda finalitzada a l'octubre de 2025.
- Els continguts de la versió en català de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega.
- En la mesura que oferim el nostre treball pel bé comú, creiem important crear també formes de col·laboració en la sostenibilitat d'aquest projecte autogestionari i alternatiu. Si t'agrada el nostre treball, considera fer un donatiu.

Bonanno, Alfredo

Afinitat

1985

Affinity

Des d'«Anarchismo», núm. 45, 1985. Traducció a l'anglès en Insurrectionalist Anarchism — Part One, publicat per Elephant Editions. Traducció al català i edició finalitzada a l'octubre de 2025 per La Conquista del Panda, sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega en diversos formats:

www.labibliotecaanarquista.cat